

Wilson dyktatorem Ameryki.

Irlandja bliska autonomii.

„Gazette de Lausanne” Nr. 103, zamieszcza następującą korespondencję z Londynu:

„Debata w Izbie Gmin nad rozszerzeniem rekrutacji w Irlandji miała przebieg znacznie spokojniejszy, niż się tego spodziewano. Bez wątpienia nowa fala ofensywna ze strony Niemiec wpłynęła mocno na umiarkowanie żądań nacjonalistów irlandzkich. Jednym słowem, nastrój Izby jest bardziej zachęcający, niż kiedykolwiek dotąd, od chwili, kiedy rząd przedstawił jej projekt prawa wyborczego.

Kierownicy trzech wielkich partji parlamentarnych poczynili wszelkie możliwe usiłowania w celu usunięcia kontrowersji i ułatwienia jednoci zapłaty. Mimo, że daje się zawsze odczuć brak miarkującego wpływu s. p. Redmond'a na nacjonalistów irlandzkich, po jedynakże ton ich przywódcy Devlin'a zaznacza się coraz bardziej i znajduje echo wśród licznych członków Anglików, a niekiedy wśród grupy młodych unjonistów.

Sprawozdanie z Konwentu irlandzkiego wywołało jaknajlepsze wrażenie. Partje skrajne nie są zadowolone, ale umiarkowani, którzy tworzą większość Izby, uważają to sprawozdanie za ważny krok naprzód na drodze irlandzkiej polityki twórczej; wpływ stronnictwa umiarkowanego da się prawdopodobnie odczuć w ciągu debat nad kwestją konstytucji irlandzkiej, oraz nad projektem rządowym, gorączkowo oczekiwanym przez wszystkich. Nigdy dotąd rząd nie otrzymał tylu dowodów sympatii ogółu, tylu oznak dobrych chęci w sprawie rozwiązania najdawniejszego wewnętrznego konfliktu Anglii.

Jasną jest rzeczą, że przez wzajemne koncesje łatwo dojść może do porozumienia na wszystkich punktach między nacjonalistami a unjonistami południa. Obie partje zgodziły się na odłożenie na później decyzji prawnej co do kontroli ostatecznej cel i akcyz, mimo, że kompromis zdawał się tu niemożliwy. Po przyjęciu uchwał w kwestji najważniejszej, większość komitetu uchwalila szereg rezolucyj, które tworzą całkowity projekt autonomicznego rządu.

Projekt przewiduje utworzenie parlamentu dla całej Irlandji z władzą wykonawczą, odpowiedzialną przed parlamentem. Parlament cieszyć się będzie pełnią władzy prawodawczej w sprawach wewnętrznych Irlandji.

Dymisja.

Berlin, 2 maja.
(Telegram W. A. T.)

„Voss. Ztg.” donosi:

Jak się dowiadujemy ustąpił ze swego stanowiska b. dyrektor ministerjalny w ministerjum rolnictwa hr. Keyserling, który dotychczas pełnił urząd komisarza kanclerza Rzeszy na terytorjach okupowanych, szczególnie w kraju nadbałtyckim i w Inflantach.

W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że powodem ustąpienia hr. Keyserlinga było niejasne rozgraniczenie terenów pracy.

Deportacja Niemców.

Haga, 2 maja.
(Telegram W. A. T.)

Dzienniki londyńskie donoszą z Pekinu: Pod naciskiem Anglii Chiny wyraziły zgodę na deportację osiadłych tam Niemców do Australji.

„Voss. Ztg.” zaznacza, że wrogowie Niemiec pod wodzą Anglii od dłuższego czasu wywierają silny nacisk na rząd chiński, aby jaknajbardziej zaszkodził interesom niemieckim w Chinach i osiągnął tak niesłychane zarządzenie, jak deportacja.

Dziennik ten dowiadyuje się z kół miarodajnych, że ze strony niemieckiej podjęte zostały kroki za pośrednictwem rządu holenderskiego, aby udaremnić wykonanie tego zamiaru wrogów Niemiec.

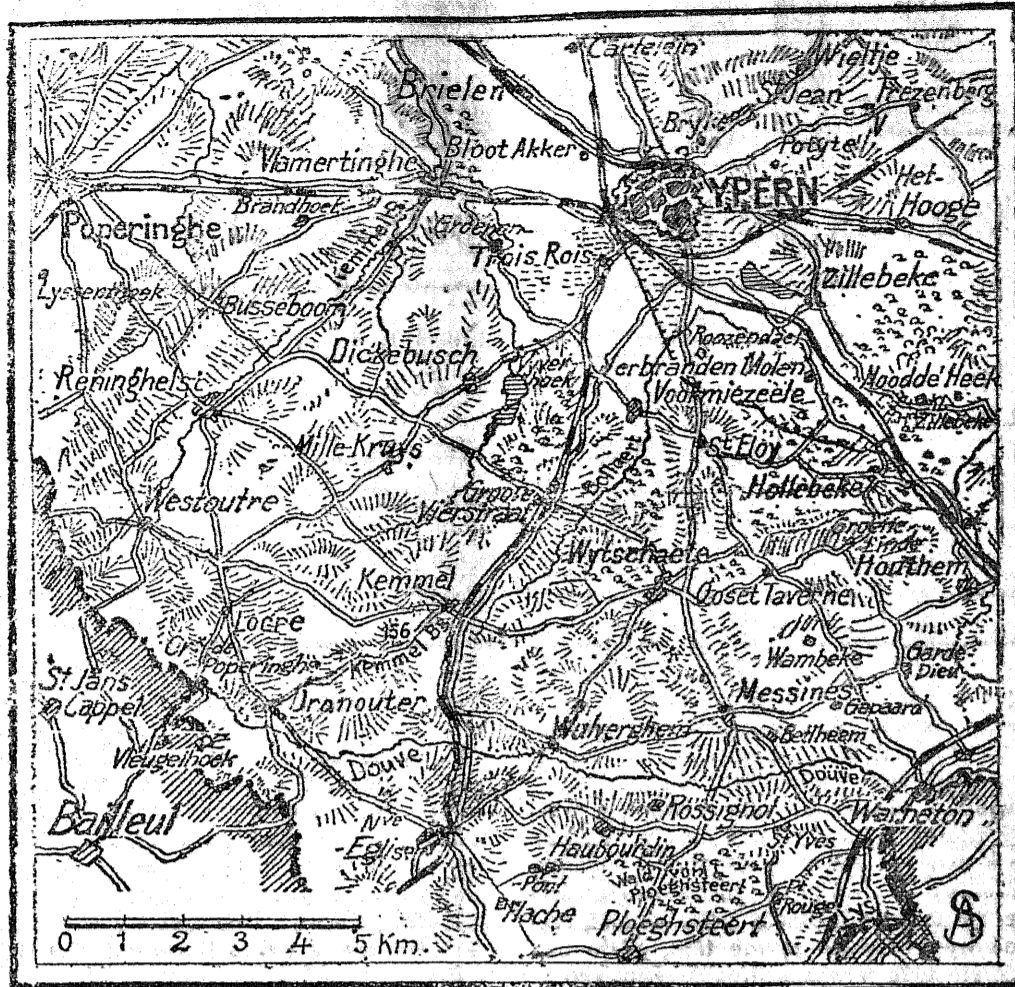
Niemcy w Ameryce

San Francisco, 2 maja.
(Telegram W. A. T.)

Biuro Wolfa donosi:

B. generalny konsul Bopp, oraz pan v. Schack, obaj Niemcy, skazani zostali każdy na 2 lata więzienia i zapłacone po 10,000 dolarów kary za rzekome pogwałcenie neutralności Stanów Zjedn. przez potajemne knowania, mające na celu wywołanie sprzyśnięcia w Indjach.

B. niemiecki attaché wojskowy v. Brincken skazany został na 2 lata więzienia, zaś Capelle, agent „Norddeutsche Lloyd” na 15 miesięcy więzienia. Pozostali oskarżeni skazani zostali na kary łagodniejsze.

Teren walk w dniach ostatnich.

Pełnomocnictwa Wilsona.

Haga, 2 maja.

(Telegram W. A. T.)

„Times” donosi z Waszyngtonu, iż możliwą jest rzeczą, że kongres zaakceptuje prawo, nadające Wilsonowi władzę dyktatorską w sprawach związanych z prowadzeniem wojny.

Wniosek o wyjęciu z pod dyktatorskiej władzy prezydenta spraw bankowych i finansowych, został odrzucony.

Poparcie Ameryki.

Genewa, 2 maja.

(Telegram W. A. T.)

Clémenceau omawiał z przybyłym do Paryża prezesem ministrów włoskich Orlandem propozycję jego, które mają być wniesione na konferencję Rady wojennej koalicji.

Od konferencji tej oczekiwane jest wyjaśnienie sytuacji w sprawie pomocy amerykańskiej w r. 1918.

Krytyka militarna przywiązuje do tej sprawy ogromną wagę, gdyż najświeższe wiadomości z Waszyngtonu wzbudziły obawy co do spowodowanego przez konieczności chwili wielkiego ograniczenia militarnego i gospodarczego poparcia Ameryki.

Czerwona armja.

Sztokholm, 2 maja.

(Telegram W. A. T.)

Rzeczoznawcy angielscy oceniają Czerwoną armję, utworzoną przez rząd bolszewicki, jako zupełnie wartościową organizację zbrojną, z którą w odpowiednim wypadku należy się liczyć bardzo poważnie.

Wprawdzie Czerwona armja jest narazie nieliczna, składa się jednak z żołnierzy gruntownie wykształconych, pozostających pod rozkazami oficerów zawodowych.

W wojsku tym panuje ogromna karność. Zabroniono im zajmować się polityką, zaś za przestępstwa wojskowe przywrócono karę śmierci.

Niemcy a Holandia.

Frankfurt.

„Frankfurter Ztg.” pisze:

Jeden z dzienników berlińskich, daje sytuację w Holandji, donosi, że N. żądały zgody na przewóz materiałów wojennych.

Wobec temu materialny zapewnić, że żądania niemieckie nie dotyczą przewozu materiałów wojennych, jak amunicji, samolotów i t. d. ani — w ogóle.

Chodzi jedynie o przedmioty, którymi wóz, stosownie do wymagań prawa narodowego, powinien być wolny.

Reims w ogniu.

Genewa, 2 maja.

„Journal des Débats” donosi, że wielki pożar w Reims trwa wciąż z niesłabnącą siłą i rozszerza się z błyskawiczną szybkością.

O okropności katastrofy, że oddalone od Reims o kilkanaście kilometrów miasteczko Parguy otoczone jest dymem i popiołem.

Dotychczas spłonęło już przeszło 1200 domów.

Wymiana jeńców.

Berlin, 2 maja.

(Telegram W. A. T.)

Doniesienie Biura Wolfa:

W dniu 26-ym kwietnia 1918 r. zakończone zostały pomyślnie pertraktacje prowadzone od kilku tygodni w Bernie pomiędzy przedstawicielami rządu niemieckiego i francuskiego w sprawie jeńców. Zawarte umowy przedłożone zostały obecnie do zaakceptowania obu rządów.

Najważniejszym wynikiem będzie uwolnienie wielkiej liczby jeńców niemieckich i francuskich.

Jeńcy oficerowie, którzy znajdowali się w niewoli przynajmniej 18 miesięcy, mają być internowani w Szwajcarii, podoficerowie zaś i żołnierze, przebywający w niewoli przynajmniej 18 miesięcy mają być bezpośrednio przewiezieni do swojej ojczyzny w kolejnym porządku dostania się do niewoli. Wymiana i internowanie zasadniczo odbywać się będzie w ten sposób, że wymieniany będzie jeńca za jeńca. Jedynie zaś co do stosunkowo nielicznej grupy jeńców w wieku ponad 45 lat, oraz jeńców ponad 40 lat, obarczonych rodziną, złożoną przynajmniej z trojga dzieci, wymiana z powodów humanitarnych nastąpi bez względu na liczbę.

Z liczby jeńców niemieckich, znajdujących się 16 miesięcy w niewoli francuskiej, narazie wchodzi w grę jakieś 2,500 oficerów i 120,000 żołnierzy. Jest rzeczą samo przez się zrozumiałą, że transportowanie tak wielkiej ilości jeńców potrwa kilka miesięcy, tembardziej, że przy rozwiązaniu tej sprawy trzeba się liczyć z wzajemnym zastąpieniem ich w życiu gospodarczym obu narodów. Jeńcy wojenni, którzy internowani byli w Szwajcarii z powodu stanu swego zdrowia do dnia 15-go kwietnia 1918 r. o ile dostali się do niewoli przed 1-ym listopada 1916 r., będą natychmiast uwolnieni do swojej ojczyzny. Nowa umowa nie narusza w niczem dotychczasowych układów w sprawie uwolnienia i internowania chorych i rannych jeńców wojennych.

Drugim zasadniczym wynikiem rokowań berneńskich są postanowienia o uwolnieniu tych osób cywilnych, które w tej chwili internowane są w obu krajach lub też zostały poprzednio internowane w ciągu wojny. Osoby tego rodzaju, bez względu na wiek i płeć, mogą na własne żądanie opuścić kraj, w którym są zatrzymane. Wynik ten jest tembardziej pocieszający, że w ten sposób, znajdujący się we Francji Alzacycy i Lotaryzcy, mają możliwość powrotu do ojczyzny.

Pozatem umowa zawiera m. in. cały szereg ważnych postanowień o urządzeniach i sposobie życia w obozach dla jeńców, o odżywianiu jeńców wojennych, szczególnie zaś o racji chleba, o wykonywaniu kar sądowych i dyscyplinarnych, a także o traktowaniu ludności na terenach okupowanych. Po zatwierdzeniu umowy przez oba sządy ogłoszone będą bliższe szczegóły.

Do pomyślnego wyniku rokowań przyczynił się bardzo rząd szwajcarski, pod którego kierownictwem odbywały się narady. W ten sposób Szwajcarya położyła nowe nieprzemijające zasługi, popierając dzieło humanitarne i uwalniając setki tysięcy nieszczęśliwych ofiar wojny, którym dana będzie możliwość powrotu do swoich.

Wizyt z Portugalii

Z prowincji.
Z Częstochowy.

Obchód rocznicy 3-go maja.

(-) Dziś, jako w rocznicę ogłoszenia Konstytucji 3-go maja, odprawione zostanie pod przywództwem, a w razie niepogody w wielkim kościele na Jasnej Górze o godz. 9 i pół punktualnie uroczyste nabożeństwo.

Komitet organizacyjny prosi władze państwowe, komunalne, cechy, korporacje i szkoły o zebranie się o godz. 9 rano przed Wałami Jasnej Góry. Porządek utrzymywać będzie Straż ogniowa ochotnicza.

Po skończeniu nabożeństwa uczestnicy rozjeżdżą się oddzielnie. Uroczyste nabożeństwa odbędą się i w świątyniach innych wyznań, a mianowicie: w kościele ewangelickim o godz. 10 i pół i w nowej synagodze o godz. 11 przed południem.

W rocznicę Konstytucji 3-go maja w kościele św. Zygmunta odprawione zostanie nabożeństwo na intencję Ojczyzny o godz. 8 rano.

3-ci maja w Mstowie.

(-) W dn. 3 maja we Mstowie odbędzie się uroczysty obchód rocznicy 3-go maja.

O kanalizację.

(-) Wobec wątpliwości czy proponowane środki dla poprawy odpływów z ulic Nowo-Kieleckiej i Stradomskiej prowadzą do celu, postanowiono przeprowadzić badania ściślejsze.

O ziemniaki do sadzenia.

(-) Zarząd gospodarczy w wyjątkowych wypadkach wydaje ziemniaki do sadzenia również bez kaucji za opłatą ceny zakupu. Osoby, które nabędą ziemniaki, zobowiązane są do odstawienia z uzyskanych zbiorów 30 centnarów z każdej polskiej morgi do Komitetu żywnościowego, po cenie z góry ustanowionej.

Z Sosnowca.

Opieka nad pomnikiem Tadeusza Kościuszki.

(-) W tych dniach rozpoczęte zostały prace przy pomniku Kościuszki. Wbite zostały słupy i pomnik otoczono drutem.

Wykrycie tajnej gorzelni.

(-) W ubiegły poniedziałek policja miejska wykryła przy ulicy Wiejskiej 28 potajemną gorzelnię. Gorzelnia ta mieściła się na 2 piętrze. Skonfiskowano naczynia i aparaty do pedzenia spirytusu, oraz zapasy potrzebnych do wyrobu artykułów. Trzech współników wyrobu napoi wysokochłowych pociągnięto do odpowiedzialności.

Z Będzina.

Trzeci Maja.

(-) Miejscowe organizacje oświatowe łącznie z Macierzą Polską zainicjowały i w tym roku sprawę obchodu Trzeciego Maja, łącząc z tem świętem narodowym przeprowadzenie kwesty na zawsze pilne potrzeby naszego szkolnictwa.

Będą więc sprzedawane nalepki i znaczki. Projektuje się również urządzenie wieczoru artystycznego z odpowiednim odczytem. W celu wytworzenia odpowiedniego nastroju świątecznego właściciele nieruchomości mają ozdobić swoje domy flagami narodowymi, kupy zaś we właściwych godzinach pozamykać siłopy, biura zaś mają zawiesić czynnici.

Nasza aprowizacja.

(-) W ub. wtorek odbyło się uroczyste poświęcenie biura Hurtowni, która przystąpiła natychmiast do wydawania żywności ludności chrześcijańskiej miasta. Wydawanie legitymacji na podstawie dawnych książeczek żywnościowych już się rozpoczęło.

Kradzież.

(-) W nocy o godz. 3-iej z soboty na niedziele niewykryci złoczyńcy dostali się do mieszkanca p. Chwałkińskiego, którzy na krupki przeproszonego ukradli mu, zdążywszy jednak zachwytać ubranie obok łózka leżące z portfelem, w którym było około 1200 mk.

Z Suwałk. Mieszkaniec Suwałk, Jakób Lubiec, lat 21, udał się do pobliskiej wsi w celu zakupu bydła. Po wypływie paru dni, zwłoki jego znalezione w polu. Zabitemu młobowano 1200 rb. Mordechów ujęto. Jeden z nich liczy lat 30, drugi 17.

Z Paław donoszą: Utworzyła się tu spółka odbudowy miasta. Złożone już zostały warstwy budowy staków. Znosi się na znaczne ożywienie ruchu żeglownego. Władze okupacyjne żywo zainteresowały się sprawą portu paławskiego. Tworzy się Towarzystwo akcyjne z kilkamiljonowym kapitałem, które pragnie zająć się ruchem przewozowym Wisłą na wielką skalę.

Z Lublina. Czytamy w pismach lubelskich: Jak nas informują, do Lublina przyjeżdżają handlarze z Ukrainy, wyłącznie Żydzi, którzy w porozumieniu i za pośrednictwem miejscowych spekulantów wykupują różne towary, szczególnie materiały białe oraz wyroby żelazne i takowe wywożą na Ukrainę. Władze, czuwające nad dobrobytem miasta, powinny zwrócić na to baczniejszą uwagę i ukroczyć spekulację paskarzy, którzy działają na szkodę tutejszej ludności.

Z Zamocisz donoszą: Tutejsza „Księgarnia Polska“ Z. Pomarańskiego i S-ki wydała tanią broszurę p. t. „Ziemia Chełmska i Podlasie“. Nadaje się broszurka do rozszerzania tam zwłaszcza, gdzie na książki żądają plebiscydy i gdzie lud ciemniejszy nie ma cierpliwości do przeczytania dłuższej jakiej rzeczy. Broszurka bardzo tania, zwięzła, krótko ujmująca zasadnicze punkty sprawy narodowej, na ziemi chełmskiej i Podlasiu, trafi do mózgów i serc najbardziej nawet opornych uświadomieniu narodowemu. Oczywiście nie nadaje się dla jednostek o czytanych w tej sprawie — jej zadaniem może być tylko budzenie najbardziej zasofianych i zagrzewanie zbyt mało jeszcze uświadomionych.

Dział ekonomiczny.

Centrala dewizowa.

Nasze niedzielne sprawozdania giełdowe bardzo wyraźnie już wydatniły walkę bankierów przeciw działalności reglamentacyjnej transzakej na walucie rublową. Giełda nie ma wielkiej powagi i nie ma egzekutywy w tak bardzo ważnej sprawie, jaką jest dobrobyt i majątek narodowy, oraz jego obdłużenie i wierzycielność, co wszystko w rublach jest wyrażone. Z walutę rosyjską nie chcą się jeszcze pożegnać niektóre warstwy naszego społeczeństwa i nawet listy zastawne dalej w rublach zdeprawulowanych emitować pragną. Rozumie się, iż dla tych sfer, wzbogaconych w czasie wojny jest niezwykle wygodnym, by nowymi pożyczkami, stojącymi znacznie wyżej, niż kurs rubla, spłacać dawne sumy hipoteczne prywatne, wygodnie im też nagromadzonemi, na sprzedaży produktów rolnych, rublami płacić raty i procenty od pożyczek.

Giełda jest bezsilna, miotana jawna i skrytą spekulacją swych członków i kulty, a nawet, przy najlepszej woli, nie zdziałać nie jest w stanie nawet obecnie, gdy ustąpiła i pozwoliła podnieść dzienne transzacje jednej firmy bankowej z 5000 na 50,000 rubli. Są to wszystkie paljatywy, dopóki polskie ministerjum skarbu, ciągle milczące w tej najważniejszej sprawie krajowej, zakazuje swoim urzędnikom jakichkolwiek informacji, mogących ogół uspokoić, a nie informujące samo tego ogółu, narazicie z kunktatorstwa nie przejdzie do czynu.

A czyn ten jest potrzebą i ratunkiem wobec coraz zwiększającej się podaży rubli, przywożonych przez uchodźców i wobec coraz śmielszej spekulacji żużłkowej.

Mówiliśmy już, że reglamentacja transzacyj giełdowych rubliami nie ma podstaw, jeżeli działalność centrali dewizowej nie będzie miała form ściśle urzędowych i egzekutywy karnej i jeżeli nie będzie wyprzedzona przez reglamentację samych rubli, z których posiadania właściciele powinni się wylegitymować. Inaczej bowiem z całej Rosji i z całego świata będą przyplwają ruble do Warszawy i kraju, byśmy do reszty w tem, co w rublach posiadamy, nietylko w gotówce ale i w należnościach, zbiednieli. Musi wszak narazicie nastąpić konwersja długów rublowych i to po przymusowym kursie w walucie krajowej.

Vester.

(e) Obieg banknotów „Religijskiego banku emisyjnego“ (coś w rodzaju „Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej“) wynosił w dniu 26 kwietnia 1,266,532,888 fr. w stosunku do 1,271,651,681 fr. w tygodniu poprzednim, t. z. zmniejszył się o prawie 5 mil. fr.

Giełda warszawska.

3 maja.

Transzacje waluty były dziś dokonane po 142 1/2 i 143 1/4. Podaż papierów procentowych przybiera ogromne rozmiary, skutkiem czego kursy stale się obniżają.

Table with 2 columns: Papiery procentowe, TRANZAKCJE. Lists various bond types and their transaction values.

Sztokholm, 1 maja.

Rubel w stosunku arbitrażowym 100 Rubli = 146 25 Mk.

Sprawozdanie meteorologiczne

z głównej stacji obserwacyjnej warszawskiej.

Table with 6 columns: Data, Temp, Pogoda, Opady, Maks. Min., Uwagi. Shows meteorological data for different dates.

W ubiegłej dobie: Lądna pogoda.

Zapowiedź na piątek 3-go maja: Ciepło.

Redaktor odpow. Aleksander Bieliński.

Brok i nakład: Wydawnictwo polskie A. NAPIERAŁSKA I. ZAWILOWSKI.

3-cia loteria R. G. O.

(Tabela nieurzędowa).

Czwarta klasa. Pierwszy dzień ciągnięcia dnia 1 maja.

- List of winning numbers for the 4th class lottery, first drawing on May 1st. Includes numbers like 45000, 20000, etc.

Po mk. 200 wygrały następujące Nr. Nr.

- Large list of winning numbers for the 4th class lottery, second drawing on May 2nd. Includes numbers like 23 39 148 79 82, etc.

Czwarta klasa. Drugi dzień ciągnięcia dnia 2 maja.

- List of winning numbers for the 4th class lottery, second drawing on May 2nd. Includes numbers like 10,000, 4,000, etc.

Po mk. 200 wygrały następujące Nr. Nr.

- Large list of winning numbers for the 4th class lottery, second drawing on May 2nd. Includes numbers like 19 50 146 240 81, etc.

